

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

461. An succedat Episcopo in jurisdictione delegata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

de benef. p. 5. c. 7. n. 38. citans Abb. in c. cum olim. n. 2. Felin. in c. cum omnes. de consir. n. 10. Rebuff. in pr. sit. de devolut. n. 68. n. 69. Coraf. Cuch. &c.

2. Limitat nihilominus responfionem Ventrigl. cit. n. 7. ex addit. ad Quarant. in sum. Bullar. v. sede vac. citato etiam pro hoc Meroll. loc. cit. n. 18. nimirum, quod si id, quod Episcopo competit jure speciali & accidentali, tribuat Episcopo novam jurisdictionem, non succedat in eo Capitulum, succedat vero, si id Episcopo novam jurisdictionem non tribuat, sed est annexio seu additamentum ad generalem Episcopi jurisdictionem.

3. Limitat eandem responfionem Pauld aliter Garc. loc. cit. n. 39. nimirum ut non succedat Capitulum in ijs, quae competunt jure speciali, si sint ex ijs, quae non competunt tanquam Ordinatio, seu ut Episcopo, pro quo citat Roman. cons. 506. n. 1. v. g. in causa feudi (de quo loquuntur Abb. & Felin) in quo non competit jurisdictione Episcopo, ut Episcopo, sed ut Domino Feudi; succedat vero in ijs, quae etfi jure speciali competant, competunt tamen tanquam Ordinaria, & ut Episcopo, & ex jurisdictione Ordinaria, ut in jurisdictione, quam habet ex consuetudine (de quo quaest. seq.) vel etiam, quam habet ex decreto Tridentini, sess. 24. c. 6. de quo quoque pauld post. Porrd in specie de Pralato inferiore ait Pagn. in c. his qua. n. 39. non devolvi ab illo ea ad Capitulum, quae jure speciali, puta privilegii, statuti, consuetudinis, praescriptionis ad istiusmodi pralatum pertinebant.

Quaestio 460. Num itaque succedat Capitulum in iurisdictione, quam Episcopus habet ex consuetudine, vel etiam ex privilegio?

R Esp. ad primum affirmativè, modo jurisdictione illa consuetudine acquisita competat Episcopo ut Episcopo. Pirh. ad tit. de major. & obed. n. 45. ubi regula generalis, quod Capitulum in exercenda jurisdictione Ordinaria Episcopi sede vacante succedat, extenditur, si ve ea ex jure communi competat Episcopo, si ve per consuetudinem acquisita sit; cum etiam competat Episcopo ut Episcopo. Garc. loc. cit. n. 40. citans Pavin. p. 1. q. 9. n. 7. Cuchum institutionib. major. l. 2. tit. 9. n. 85. Anton. Genuens. in pr. curia Archiep. Neapol. c. 85. n. 31. de cetero contrarium est, ubi potestas illa acquisita consuetudine non competit Episcopo ut Episcopo, qualis v. g. est potestas ex consuetudine competens Episcopo interveniendi alicui electioni, & de hac jurisdictione seu potestate censendi sunt locuti, qui contrarium tenent ut Sbroz de vicar. l. 2. q. 30. a. n. 3. quod jurisdictione, quae de consuetudine competit Episcopo, non transeat in Capitulum, censet verius, & id tanquam verius defendi à Felin. in c. cum olim. n. 5. & maxime si consuetudo illa sit contra jus inducta, Ex quo Sbrozio illud quoque hic notandum, quod habet loc. cit. n. 8. ex Felin. loc. cit. quod quando additum non nascitur eadem via, qua principale, tunc non judicetur idem, quod de principali prout etiam, quando est diversa ratio inter accessorium, & principale, ut Jason. in l. fin. l. de condit. indeb. Decius in l. si pascenda. eod. de pac. quemadmodum non nascitur eadem via facultas, seu jurisdictione, quae competit Episcopo de consuetudine, vel alio jure speciali, adeoque non sit tanta communio inter Episcopum, & Capitulum in his, quae sunt de consuetudine, vel jure

speciali, sicut in ijs, quae competunt de jure communi, ut Abb. in c. cum olim.

2. Resp. ad secundum quoque affirmativè, modo sint, quae ex privilegio in perpetuum concessa, seu commissa sint Episcopis, ita ut in ordinariam eorum jurisdictionem transferant, quae enim Episcopis jure speciali non merè delegato, sed ordinario competunt (qualiter ordinaria censetur potestas non collata intuitu personae, sed dignitatis, seu officii in perpetuum Pirh. loc. cit. Ventrigl. loc. cit. n. 10.) succedit capitulum Pirh. ibidem citans Sanch. de matrim. l. 8. d. 2. contra Suarez de censur. d. 4. l. f. 2. c. 3. secus esse, si ve non transeat ad Capitulum privilegia & immunitates concessas Episcopo ratione Ordinis, & dignitatis Episcopalis (quas refert gl. in c. ult. v. indulgemus. de privileg.) ait Ventrigl. loc. cit. n. 13. ex Pavin. & addit. ad Quarant. Porro talem potestatem specialiter indultam Episcopis transeuntem ad Capitulum sede vacante esse potestatem absolvendi, & dispensandi in casibus papalibus occultis, nec deductum ad forum contentiosum concessam Episcopis à Trid. sess. 24. c. 6. censent Pirh. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 21. ubi, quod facultas loc. cit. à Concilio concessa Episcopo competat etiam Capitulo sede vacante; eò quod licet illa facultas competat Episcopo jure speciali dicti decreti, competat tamen ei jure communi, & ex jurisdictione Ordinaria ei tributa per dictum decretum, ac ita in terminis docere ait Garcias Aragonum 2. 2. q. 82. a. 12. concl. 5. Henric. in sum. l. 6. c. 16. §. 1. Rodriq. qq. regular. tom. 1. q. 61. a. 9. Sanch. loc. cit. Suarez de penit. d. 30. f. 2. n. 4. etfi contrarium doceat de censur. loc. cit. verum de hoc securius statuetur expensa responfione ad quaest. seq. Vide quoque dicta supra, ubi, num potestas competens Pralato ecclesia Collegiata transeat ad Capitulum, Pralatura illa vacante.

Quaestio 461. An Capitulum succedat Episcopo in iurisdictione delegata?

R Esp. In hac materia satis confusè loqui AA. plures. Primò in jurisdictione, quae in perpetuum committitur, & delegatur à sede Apostolica muneri Episcopali, ita ut ex officio deinceps competat Episcopis, si ve ut deinceps successores omnes Episcopi admittantur ad dictam delegationem, succedere capitulum sede vacante, nisi aliud aliunde legitime colligatur ex mente delegantis, tradunt Barbof. jur. eccl. l. 3. c. 32. n. 107. Ventrigl. loc. cit. n. 10. citantes Molin. de just. n. 6. tr. 5. d. 1. n. 8. & 9. rationem addit Barbof. quia supposita perpetuitate hujus delegationis, per quam id, de quo actum fuerit, annectitur in perpetuum Episcopali muneri, non quidem principaliter in bonum Episcopi, nec tanquam ejus privilegium, sed in bonum eorum, in quos ea jurisdictione taliter delegata exercetur vel aliorum, & Ecclesiae, sequitur, eandem jurisdictionem censendam esse ut accessoriam, imò ut partem totius jurisdictionis Episcopalis in communi, ac proinde ut talem tranferantur in Capitulum, in quod sede vacante transit per viam regulæ tota episcopalis jurisdictione. E contra non transeat in Capitulum, quae concessa sunt à Papa Episcopo sub nomine dignitatis, & consequenter etiam ejus successoribus delegatione speciali, seu tanquam delegata ad aliquam particularem tantum causam vel negotium, & quoad hoc potestimum, nempe dum ad speciale negotium delegata

mandata, seu concessa Episcopo jurisdictione, eam eo mortuo (etiam literis jam presentatis, ut expressè Barbof. *juris eccl. l. 1. c. 32. n. 104.* Garc. p. 5. c. 7. n. 43. & Pignat. paulò post citandus) non transire ad Capitulum; sed reservari Episcopo successori, consentit Pignat. *tom. 5. consult. 24. n. 2.* & est communis omnium. Et sic manifestum est, quòd ubi electa est industria personæ Episcopi, potestas ei delegata non transeat ad Capitulum. Lotter. *l. 2. q. 2. n. 3.* Utrique verò parti hujus distinctionis adhærere videtur Azor. *Inst. mor. p. 2. l. 3. c. 39. q. 4.* ubi: in his, quæ conveniunt Episcopo jure delegato minime succedit Capitulum; quia non succedit nisi in jurisdictione, quæ Episcopo competat jure ordinario, ut est communis opinio. Nihilominus tamen potest Capitulum auctoritatem aliquam habere in jurisdictione Episcopo generaliter auctoritate Apostolica delegata, ubi necessarium videtur, negotium à Capitulo expediri, ita ut moram non pariat. Pro quo postremo nimirum quòd Capitulum sede vacante succedat in jurisdictione generaliter delegata Episcopo à jure vel auctoritate Apostolica, si necessarium videbitur id expediri per Capitulum; citat Garc. p. 5. c. 7. n. 46. Pavin. p. 1. q. 7. m. 9. & q. 10. n. 4. Genuenf. *loc. cit. n. 30.* Cuch. *loc. cit. n. 8.*

2. Secundo tradit Fagn. *in c. his qua. de major. & obed. n. 54.* non transire in Capitulum jurisdictionem competentem Episcopo non jure suo ordinario; sed delegato, etsi competat ei ex generali delegatione Sedis Apostolicæ; citat pro hoc Jo. And. *in c. ad abolendam. de hæretic. super ult. gl. Federic. de Senis consult. 30.* atque; quòd, licet huic opinioni contradicant multi, eam tamen defendit & tanquam verioris ostendit à Card. *in Clem. 1. q. 3. de hæret. Abb. in c. cum olim. de major. & obed. n. 22.* & communem tenendamque dici à Franco *in c. unico. de major. & obed. in 6. num. 6.* Unde jam infert Fagn. *loc. cit. n. 55.* potestatem à Tridentino tributam Episcopis tanquam Sedis Apostolicæ delegatis non transire in Capitulum sede vacante. Secus tamen esse, seu transire ad Capitulum potestatem, & jurisdictionem, ait n. 56. si Episcopis competat utroque jure, scilicet Ordinario & delegato; veluti si Concilium det illis facultatem procedendi etiam auctoritate Apostolica. Quippe valde diversa sunt, coaccedi illis simpliciter potestatem procedendi auctoritate Apostolica, & concedi illis facultatem etiam procedendi auctoritate Apostolica; particula enim illa *etiam* est implicativa jurisdictionis ordinariæ, ut Fagn. citans seipsum *in c. ad audientiam il primo. n. 46. de eccl. adif.* Huic Fagnani doctrinæ inhæret Pirh. *loc. cit. n. 48.* ubi, quòd non succedat Capitulum in jurisdictione delegata, etsi delegatio facta à jure communi, vel Concilio generali; ut per viam juris absolute etiam, & in perpetuum commissum quid Episcopis expediendum auctoritate Apostolica, v. g. visitent moniales exemptas, aliudve quid circa Religiosos exemptos exercent tanquam Sedis Apostolicæ delegati; eò quòd tunc illa potestas non sit ordinaria, sed delegata; quia eo ipso, quòd Episcopi procedere debeant auctoritate Apostolica (intelligè solà) non agant ex proprio seu ordinario officio suo episcopali. Secus si ab utroque jure & Ordinario & Delegato illis competat, &c.

3. Tertio non multum diffimile quid à doctrina Fagnani tradit Garcias *loc. cit. n. 44.* Capitulum in jurisdictione delegata non succedere Episcopo, etiam si delegatio fiat à Canone; eò quòd

licet tunc competat à jure communi, tamen sic ex potestate specialiter inducta, & non competente Episcopo; pro quo citat Abbat. Felin. Jo. And. Sanch. *ubi supra num. 10.* Unde num. 45. infert Garcias, Capitulum sede vacante non posse visitare monasteria monialium exempta, quæ visitat Episcopus auctoritate Apostolica juxta *Clem. 2. de statu Monach.* de quo nos infra. Infert quoque num. 47. Capitulum non succedere in casibus, in quibus à Concilio Tridentino datur Episcopo facultas procedendi ut Sedis Apostolicæ delegato. Secus tamen esse ait num. 48. sive succedere Capitulum, dum datur à jure, vel Concilio Episcopo jurisdictione in aliquibus casibus, quam alias non habebat prorogando, & extendendo ad illos jurisdictionem illius, & potestatem ordinariam, ita ut Episcopus jam procedat etiam in illis casibus jure proprio, & tanquam Ordinarius. Quod longè diversum quid esse ait ab illo, quòd datur à jure Episcopo jurisdictione delegata, ut procedat auctoritate Apostolica tanquam Sedis Apostolicæ Delegatus. Idem est (ut Garc. num. 49.) dum solùm tollitur à jure vel Sede Apostolica obstaculum exemptionis; eò quòd tunc redeatur ad jus commune, & ordinaria potestas Episcopi relinquatur sibi quasi libera à vinculo, quo per exemptionem illam erat veluti suspensa. Illud denique notat Garc. num. 50. quòd, quando verba: *auctoritate Apostolica*: conjunguntur cum verbis: *concedimus facultatem*: non faciunt jurisdictionem delegatam, sed bene, quando conjunguntur potestati faciendi; pro quo citat Pavin; *ubi ante. q. 10. num. 3.*

Questio 462. An Capitulum succedat in iis, quæ concessa Episcopo ratione dignitatis, & præminentie episcopalis, & quæ aliis, quæ Episcopi non sunt, etsi alias jurisdictionem quasi episcopalem habeant, non conceduntur?

Respond. negativè. Ventrigl. *loc. cit. num. 13.* Layman. *ad c. scriptum. de elect. n. 3.* ubi generaliter ait: Capitulum vacante sede non succedit in iis, quæ Prælati speciali jure competunt ratione Dignitatis, ut docent AA. *in c. verum. de foro competente. Abb. in c. scriptum. n. 13.* Butrio n. 25. Et specialiter de Episcopo; quòd quæ ei ratione dignitatis suæ speciali jure data, vel commissa sunt, non transeat ad Capitulum; habet Layman. *ad c. quoniam. de off. iud. Delegat. n. 1.* Eadem habet Pirh. *loc. cit. n. 49.*

Questio 463. Num succedat Capitulum Episcopo quò ad facultatem interveniendi alicui actui de consuetudine, vel etiam præbendi de necessitate consilii?

1. **R**espond. ad primum: satis dictum supra, ubi, num transeat in Capitulum, quæ de consuetudine competunt Episcopo;

2. Respond. ad secundum: Dum consilium Episcopi requirebatur in aliquo actu (intelligè sive ex consuetudine, sive alio jure singulari) non succedit Capitulum sede vacante in eo dando. Sbroz. *de Vicar. l. 2. q. 161. num. 6.* citans c. *unic. ne sede vac. in 6.* Abb. *in c. cum olim. de major. & obedient. colunt. penult.*